

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

IV. Ob scandalum quod inde oriebatur. Philippus auctoritatem suam huic negotio interposuit; ut patet è verbis rescripti. E nova decimarum exactione scandala nasci fatentur Canonistæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

die coram nobis veniatis Parisius; & Nos cum nostri deliberatione Consilij providebimus super his prout servata pace & salute Ecclesie & patrie faciendum fuerit & ad nos pertinebit. Alioquin deesse non poterit quo minus ad vitanda hec scandalorum & pericula que inde possunt exurgere, provideamus de remedio opportuno. Et quid inde facere volueritis, Seneschallo nostro Santonensi, per quem presentes literas vobis presentari volumus, respondeatis, ut juxta resonem vestram circa talia possit rationabiliter provideri. Datum Parisius die septima Feb. 1312. Mandamus vobis quatenus dictas literas eidem presentetis. Et si ipse contenta in eisdem literis facere recusaverit, aut plus debito distulerit, bona ipsius temporalia tamdiu ad manum nostram teneatis, donec ipse premissa adimpleverit. Actum Parisius die 7. Februario anno 1312.

C. Censam. De
preficit. c. 2. De
judicis. Glossa in
c. Quatuor. De
decimis.

Philippe confi-
tio: De cognitione
decimarum non
fendit lata in peti-
tione vel prefe-
rito, preferenti in
ter ecclesiasticas
partes, genitus no-
stra se nullatenus
intromittant.

Covarruvias lib. 1.
Variar. c. 17. f. 8.
vers. mons.

III. Ut autem hujus rescripti vis, quantum ad quæstionem istam illustrandam pertinet, penitus intelligatur, sciendum est jus percipiendi decimas inter res spirituales ab omnibus recenserit, unde sequitur materiam illam ad ecclesiastica jurisdictionem pertinere. Quod obtinebat olim apud Gallos; & constitutione Philippi IV. Francorum Regis anno MCCCII. lata confirmatum fuit; dummodo decimarum in feudum datarum controversia non moveretur. Attamen si decimarum petitio fieret ab Episcopis vel ceteris Clericis adversus praedium possestores, quarum solutio infusa esset in iis locis unde exigebantur, Reges nostri non alienum existimarent à munere suo huic negotio auctoritatem suam interponere, illas exactiones insolitas impedire, excommunicationem, si qua ab Episcopis in recusantes lata essent, revocationem indicere, & eam pignoribus captis urgere; ut docuit rescriptum à me prolatum.

III. Certum quidem est ex omnium sententia decimas personales consuetudine aboleri posse, & praedium quantitatem ad minorem decima fructuum parte redigi posse, seu quotam prescribi. Certum quoque est, ex Pauli Castrensis aliorumque Iurisconsultorum opinione, eam consuetudinem qua in plerisque orbis Christiani regionibus viger, esse legitimam, nempe ut ex certo fructuum genere nulla solvatur decima, ut pote ex frumento, herbis, & oleo. Vnde sequitur regiam constitutionem, qua decimarum ejus generis solutio prohibetur, summa quidem ratione niti, ut observat Covarruvias loquens de Caroli V. Imperatoris & Hispaniarum Regis lege Toleti lata anno millesimo quingentesimo vigesimo quinto. Sed summus ille Iurisconsultus non docet qua ratione ad suam auctoritatem secularis

Princeps materiam illam merè ecclesiasticam revocare potuerit. Itaque quod ille omisit in tuenda Principum suorum lege, id ego agere conabor pro afferenda constitutio jam olim à Regibus nostris decreta. Idem enim Rex Philippus IV. qui decimorum cognitionem à judicibus suis amovit, eadem lege Seneschallis suis præcepit ut à nova & insolita decimarum exactione cives adversus Clericos defenderent, & rescripto quod suprà protuli, exequenda legis & tueretur modum præscriptis.

IV. Vera itaque ratio ob quam Philippus negotium istud sibi vindicat, è scandalo petitur quod è nova & insolita exactione decimarum oriebatur, cuius proinde depulso à regio patrocinio expectanda erat. Id profitetur conceptis verbis in dicto rescripto ad Episcopum Santonensem dato: *Contra consuetudinem dinius observatam, decimam exigitis de rebus de quibus prestari non consuevit, novumque modum decimandi inducitis in grave scandalum provincie. Mox: Nos igitur his scandalis obviare volentes. Infra: Providebimus super his prout servata pace & salute Ecclesie & patrie faciendum fuerit.* Ex ea decimarum novativa petitione scandala & offensiones oriuntur non dissimilant Glossator, Ioannes Turrecremata, & Felinus, qui eam ob causam aiunt Ecclesiam ab earum exactione cessare. Sed addere debuerant exactiōnē illam à Principibus quoque repressam, ad procurandam Ecclesiae & regni pacem, saltem in hoc Galliarum regno.

V. Ex novitatibus que veterem Ecclesie vel regni statum convellunt, discordias, scandala, & offensiones manare probavimus libro superiori, & ad Regis officium pertinere ut pacem Ecclesiae & regni inviolatam præster, legibus latis aut aliis remediis impedimenta amoliendo. Quibus addi potest, Leonem I. agnovisse hanc sollicitudinem Principibus competere, ne scandala in rebus ecclesiasticis emergant, in epistola ad Theodosium: *Siquidem præter imperiales & publicas curas, piissimam sollicitudinem Christiana religionis habetis, ne scilicet in populo Dei aut schismata aut heresies aut illa scandala convalescant.* Eadem fuit Anastasij Pontificis sententia, qui Anastasium Imperatorem rogavit ut nomen Acacij Episcopi Constantinopolitanum jam fato functi non recitareretur in mysteriis inter ceteros Episcopos. Damatus erat à Felice Papa. Sed quia adversus illum sententiam pluribus exceptionibus utebantur Graci, prudenter Anastasius non urget executionem rei judicatae. Novam rationem usurpat, scilicet scandali vitandi, quod unitatem Ecclesiarum ob nomen Acacij

Philippus: In
chancery ad regis
nominem. Codex
lecanus. Exclus
causam decim
tepi. Codex p
noverunt i
ntra. Imposit
seruantur. I
de pro Prudenti
alii profici
clericis. Intra
excellentes leca
rura & puma
rura.

Lemis. In
C. Codex
nunc.

Glossa in c. 1.
decimis in c. 10.
ho. Decimus
Tuncmissus
Si millesimo
4.1. Felinus. In
id. De patre.

Leot. p. 14
Thos. 14